

Onderwerp:

Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026-2030

Beslispunten:

1. De raad voor te stellen de Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026-2030 vast te stellen;
2. In te stemmen met de uitvoeringsovereenkomst bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026-2030;
3. De wethouder Economie machtigen de uitvoeringsovereenkomst namens de gemeente te ondertekenen;
4. Kennis te nemen van het BIZ-meerjarenplan en de begroting 2026-2030 van ondernemersvereniging Sterck;
5. Kennis te nemen van het Reglement Draagvlakmeting BIZ Centrum 2026-2030
6. Het raadsvoorstel tot vaststelling van de Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026-2030 ter besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad.
7. In te stemmen met de kosten ad € 8.000,- voor het uitvoeren van de formele draagvlakmeting, waarvoor dekking is in de begroting (kostenplaats 434313.631019.P000804).

Inleiding:

Op 27 september 2022 heeft de gemeenteraad de Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2023-2025 vastgesteld (RVB22-0054).

Waarnemend voorzitter van het demissionaire bestuur van Sterck, de heer J.C. van Male, en waarnemend penningmeester, de heer E. Hagenaars hebben zich ook in 2025 ingespannen om opnieuw het vertrouwen van de ondernemers in de binnenstad te verkrijgen.

Sterck opteert, op basis van de huidige heffingsmethode voor twee tarieven: tariefgroep I (kernwinkelgebied) en tariefgroep II (aanloopstraten) per onroerende zaak per kalenderjaar. Het bedrag van tariefgroep I bedraagt € 500,- en tariefgroep II bedraagt € 300,-. Deze BIZ is bedoeld voor activiteiten ter ondersteuning van de horeca, de detailhandel en de dienstverlening in het kernwinkelgebied. "Goede doelen" (locaties met een ANBI-status en SBBI) worden uitgesloten. Panden die in hoofdzaak bestemd en in gebruik zijn als kantoorruimten zijn vrijgesteld.

Voor de panden die in hoofdzaak in gebruik zijn als woning, geldt dat de gebruikers van deze panden niet worden aangeslagen voor de BIZ-bijdrage. Volgens artikel 2, eerste lid, van de verordening wordt de BIZ-bijdrage geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen. Door de koppeling van de verordening met de objectafbakening volgens de Wet onroerende zaken (WOZ), is hiermee juridisch geborgd dat voor het gebruik van panden die volgens de WOZ zijn gewaardeerd als woning geen bijdrageplicht geldt. Een afzonderlijke opname van niet-woningen als vrijgestelde categorie in artikel 6 van de verordening is om die reden niet nodig.

Voor de huidige BIZ is bewust gekozen voor een periode van 3 jaar. Deze BIZ is goed verlopen. Sterck heeft daarom de wens van de ondernemers uitgesproken om vanaf 2026 een BIZ te willen instellen voor een periode van 5 jaar. In de toekomstvisie staat onze stad vermeld als 'Bergen op Zoom als verbindende, duurzame BeLeefstad aan de Schelde'. Een plek waar mensen graag wonen en zijn. Een stad waar je je geld kunt verdienen en uitgeven, waar het leven goed is. De omgeving leent zich uitstekend voor toeristische activiteiten, maar de ontwikkeling daarvan wordt overgelaten aan de markt. Een BIZ 'voor en door ondernemers' draagt bij aan deze ontwikkeling en een bruisendere binnenstad.

Aan Sterck is het verzoek gedaan om een informele draagvlakmeting uit te voeren (zie bijlagen 4.a. t/m 4.d). Dit wordt gezien als onderdeel van de zorgvuldige voorbereiding van besluiten. De uitkomst van een uitgevoerde informele draagvlakmeting geldt voor het gemeentebestuur als randvoorwaarde om het voorbereidingsproces in werking te zetten.

Sterck heeft op [datum] via een enquête onder de ondernemers een informele draagvlakmeting gehouden om de haalbaarheid van de BIZ te peilen. De uitkomst is juridisch beoordeeld. Op basis van de ontvangen reacties zou voorts ruim een 2/3 meerderheid worden gehaald. Op grond van deze overwegingen is de uitkomst van de informele draagvlakmeting, omdat deze vormvrij is, voldoende aanleiding om voor een periode van vijf jaar een BIZ in te stellen.

Het meerjarenplan 2026-2030, met een beschrijving van de activiteiten en begroting is als bijlage bijgevoegd (Bijlage nr. 2

en nr. 3). Over het meerjarenplan geeft de gemeente geen inhoudelijk oordeel, voor zover het past binnen de doelstellingen van de Wet BIZ. Het betreft het plan van de ondernemers zelf. De plannen moeten voldoen aan de Wet op de bedrijveninvesteringszones. De gemeente voert enkel de formele acties uit die nodig zijn om de heffing te innen en door te geleiden naar Sterck. **Daarna controleert de gemeente Sterck jaarlijks op de uitvoering, conform de overeenkomst.**

Nu de voorbereidingsfase is afgerond moeten er enkele formele stappen worden gezet om de BIZ in werking te laten treden, namelijk:

- Het ondertekenen van de uitvoeringsovereenkomst. In de uitvoeringsovereenkomst staan de afspraken tussen Sterck en de gemeente over onder andere de betaling en de verplichtingen.
- Het vaststellen van het reglement draagvlakmeting. Het reglement bevat procedureregels voor de formele draagvlakmeting, dus hoe de stemming verloopt en de uitkomst wordt vastgesteld.
- Het vaststellen van de verordening door de raad. Vaststelling van de verordening door de raad maakt het mogelijk om de BIZ-bijdrage te heffen. In de verordening is onder andere bepaald wie bijdraagt en hoeveel. De BIZ-bijdrage moet op grond van de Wet BIZ worden geheven naar de situatie op 1 januari 2026 en daarom moet de verordening bedrijveninvesteringszones Centrum Bergen op Zoom 2026-2030 voor aanvang van het jaar door de raad worden vastgesteld
- Het uitvoeren van de formele draagvlakmeting. De gemeente verstrekt ondernemers de nodige informatie zoals stembiljetten, de verordening en verzorgt de telling van de stemmen met een notaris.

Na vaststelling van de hiervoor beschreven documenten en uitgaande van een positieve uitslag van de formele draagvlakmeting treedt de BIZ voor Sterck in de periode 2026-2030 in werking. Er bestaat altijd een risico dat het minimaal vereiste draagvlak niet wordt gehaald. Minimaal vijftig procent van alle leden moet zijn stem uitbrengen en van iedereen die zijn stem heeft uitgebracht moet twee derde voor het instellen van een BIZ zijn. Als dat niet het geval is, kan geen uitvoering worden gegeven aan de beoogde BIZ en treedt deze niet in werking.

De opbrengst van de BIZ-bijdrage neemt een bijzondere plaats in binnen het stelsel van de lokale belastingheffingen. De opbrengst vloeit namelijk niet in de algemene middelen en dient ook niet ter dekking van de door de gemeente gemaakte kosten. De totale opbrengst wordt aan Sterck uitgekeerd in de vorm van een subsidie, onder inhouding van de perceptiekosten (€ 10,- per aanslag/BIZ bijdrageplichtige). Sterck zal viermaal per jaar voor 25% worden bevoorschot op basis van de te verwachten netto-opbrengst (totale BIZ-bijdrage). Dit is nader in de regelgeving en verordening uitgewerkt. Sterck draagt het risico van oninbare bedragen als gevolg van bijvoorbeeld faillissement van een bijdrageplichtige. Eventuele minder opbrengsten door oninbaarheid van de BIZ-bijdragen blijven voor rekening van Sterck. Daar staat tegenover dat eventuele meeropbrengsten ook ten goede van het ondernemersfonds komen. In de gemeentelijk begroting wordt een en ander budgettair neutraal verwerkt.

Argumenten voor:

Ad 2

- Voor de toekomst van het centrum van Bergen op Zoom is het van belang dat met ingang van 1 januari 2026 voor een nieuwe periode van 5 jaar een BIZ gaat gelden.
- De BIZ is cruciaal voor de gezamenlijke aanpak van en onderlinge samenwerking bij de uitdagingen waar de ondernemers voor staan.
- De BIZ 2023-2025 is door de ondernemers als positief ervaren.
- Het biedt een handvat om het organiserend vermogen van ondernemers te vergroten en daarmee gezamenlijke investeringen van de grond te krijgen;
- De BIZ-bijdrage wordt als belasting geheven en door de gemeente uitgekeerd aan Sterck;
- De BIZ levert een financieel budget op, alle ondernemers in het BIZ-gebied dragen immers bij;
- Het kan positieve effecten hebben op de kwaliteit van de bedrijfsomgeving, de lokale leefomgeving als geheel en de werkgelegenheid;

Ad 6

Het is een democratische besluitvorming, een constructie waarin vrijwilligheid (ondernemers beslissen in meerderheid of ze de activiteiten willen) en een verplichtend karakter (verplichte bijdrage, na gebleken draagvlak onder de ondernemers op locatie) samengaan.

Argumenten tegen, alternatieven en risico's:

Ad 2

-Ondanks de positieve ervaring van de BIZ-periode 2023-2025 is er altijd een risico dat de formele draagvlakmeting toch negatief uitvalt. De verordening treedt bij een positieve uitslag en bekendmaking daarvan door de notaris op 1 januari 2026 in werking. Als het vereiste draagvlak niet wordt gehaald treedt de BIZ niet in werking en komt deze niet tot stand.

-De BWB heft namens de gemeente de BIZ-bijdrage en kan daarom voelen als een extra belasting voor de ondernemers. De kans is aanwezig dat bepaalde ondernemers bezwaren hebben tegen een extra belasting. Zij moeten de BIZ echter zien als een project van en door ondernemers. De ondernemers geven zelf vorm en inhoud aan de activiteiten die zij binnen de BIZ willen uitvoeren. Het zorgen voor draagkracht onder de ondernemers is een cruciaal aspect om het doel van een BIZ te bereiken en de verantwoording hiervan ligt aan de voorkant van het proces volledig bij Sterck. De gemeente faciliteert enkel in dit proces.

-De gemeente heeft zelf geen subsidiebeleid voor de BIZ, want de Wet BIZ maakt dit voor ondernemers mogelijk. Het geïnde bedrag wat de gemeente uitkeert aan Sterck is in de vorm van een subsidie. Ook dit bepaalt de Wet BIZ. Het is een vorm van subsidie omdat de gemeente niet zonder grondslag financiële middelen mag uitkeren. Subsidie is dus de juridisch correcte benaming hiervoor. Deze financiële stroom is volledig separaat van het gemeentelijk subsidiebeleid.

Ad 6

-De formele draagvlakmeting kan negatief uitvallen. Deze draagvlakmeting is een verplicht onderdeel van het proces. De formele draagvlakmeting vindt in het laatste kwartaal van 2025 plaats. Ondanks alle inspanning van Sterck bestaat de mogelijkheid dat er onvoldoende (voor)stemmers zijn. De BIZ komt in dat geval niet tot stand.

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	Risico	Risico-omschrijving	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1. Realiseren maatschappelijke effecten	NvT				
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak	NvT				
3. Imago gemeente	NvT				
4. Algemene en externe omgeving	NvT				
5. Veiligheid	NvT				

6. Financiën	Neutraal	Het vaststellen van een BIZ heeft als zodanig verder geen nadelige financiële gevolgen voor de gemeente. Onder de perceptiekosten worden de kosten verstaan die gemoeid zijn met de heffing en invordering van de belastingen. De gemeente treedt dus feitelijk op als kassier. De gemeente draagt alleen de kosten van de uitvoering van de eenmalige formele draagvlakmeting (max. € 8.000, - kostenplaats 434313.631019.P000804). De opbrengst van de BIZ-bijdrage neemt een bijzondere plaats in binnen het stelsel van de lokale belastingheffingen. De opbrengst vloeit namelijk niet in de algemene middelen en dient ook niet ter dekking van de door de gemeente gemaakte kosten. De totale opbrengst wordt aan de ondernemersvereniging uitgekeerd in de vorm van een subsidie, onder inhouding van de perceptiekosten. De perceptiekosten bedragen jaarlijks € 10, - per aanslag BIZ, omdat deze gecombineerd met de WOZ-aanslag verzonden worden.	Het faciliteren van de instelling van een BIZ. Het is echter geen garantie dat de BIZ wordt ingevoerd.	Zie financiële paragraaf	college
7. Juridisch	NvT				
8. Planning	NvT				
9. Kwaliteit uitvoering	Laag	Zie info risico-onderdeel 6	Zie info risico-onderdeel 6	Zie financiële paragraaf	Resultaatmanager
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners	NvT				

Toekomstvisie:

In de toekomstvisie staat onze stad vermeld als 'Bergen op Zoom als verbindende, duurzame BeLeefstad aan de Schelde'. Een plek waar mensen graag wonen en zijn. Een stad waar je je geld kunt verdienen en uitgeven, waar het leven goed is. De omgeving leent zich uitstekend voor toeristische activiteiten, maar de ontwikkeling daarvan wordt overgelaten aan de markt. Een BIZ 'voor en door ondernemers' draagt bij aan deze ontwikkeling en een bruisendere binnenstad.

Financiën:

In de voorbereidingsfase kost het de uren van de ambtelijke inzet. Treedt de verordening in werking dan kost het de uren van de ambtelijke uitvoering: de BIZ-gelden in de vorm van een subsidie beschikken, de jaarlijkse verantwoording van de BIZ-gelden beoordelen en per jaar een aantal keer in overleg treden met Sterck.

Het vaststellen van een BIZ heeft als zodanig verder geen nadelige financiële gevolgen voor de gemeente. Onder de perceptiekosten worden de kosten verstaan die gemoeid zijn met de heffing en invordering van de belastingen. De gemeente treedt dus feitelijk op als kassier. De gemeente draagt alleen de kosten van de uitvoering van de eenmalige formele draagvlakmeting (max. € 8.000,- kostenplaats 434313.631019.P000804). De opbrengst van de BIZ-bijdrage neemt een bijzondere plaats in binnen het stelsel van de lokale belastingheffingen. De opbrengst vloeit namelijk niet in de algemene middelen en dient ook niet ter dekking van de door de gemeente gemaakte kosten. De totale opbrengst wordt aan de ondernemersvereniging uitgekeerd in de vorm van een subsidie, onder inhouding van de perceptiekosten. De perceptiekosten bedragen jaarlijks € 10,- per aanslag BIZ, omdat deze gecombineerd met de WOZ-aanslag verzonden worden.

Sterck zal viermaal per jaar voor 25% uitgekeerd worden op basis van de door Belasting Samenwerking West-Brabant (BWB) geïnde netto-opbrengst (totale BIZ-bijdrage). Dit is nader in de regelgeving en de verordening uitgewerkt. Eventuele minder opbrengsten door oninbaarheid van de BIZ-bijdragen blijven voor rekening van de ondernemersvereniging. Daar staat tegenover dat eventuele meeropbrengsten ook ten goede van Sterck komen. In de gemeentelijke begroting wordt een en ander budgettair neutraal verwerkt.

Communicatie:

Na vaststelling van de verordening door de raad wordt de verordening bekend gemaakt. Alle bijdrageplichtigen ontvangen een pakket zoals beschreven in het Reglement Draagvlakmeting BIZ, met o.a. een brief, flyer en een stembiljet. Op datzelfde moment staat ook alle benodigde informatie op de gemeentelijke website, ter naslag voor alle stemgerechtigden. Na afloop van de formele draagvlakmeting maakt het college de notarieel vastgestelde uitslag bekend via verschillende kanalen.

Tekstvoorstel openbare besluitenlijst:

Ondernemersvereniging Sterck heeft een verzoek ingediend om een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Centrum Bergen op Zoom in te stellen voor de periode 2026-2030. Gezamenlijk werken we aan een bruisende binnenstad. Een BIZ 'voor en door ondernemers' draagt bij aan deze ontwikkeling.

Uitgangspunt van deze BIZ is de heffingsmethode met twee tarieven. Tariefgroep I voor het kernwinkelgebied en tariefgroep II voor de aanloopstraten. Hiermee verwacht Sterck dat het minimaal vereiste draagvlak onder de bijdrageplichtigen wordt gehaald.

De formele draagvlakmeting wordt uitgevoerd door de gemeente nadat de verordening is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is voldoende draagvlak als minimaal 50% van de stemgerechtigden zijn stem uitbrengt en van dat percentage 2/3 voor invoering van een BIZ stemt. Pas als de uitkomst van de formele draagvlakmeting positief is, treedt de BIZ vanaf 1 januari 2026 in werking.

Uitvoering:

Na uw collegebesluit de gemeenteraad via inliggende brief (U22-011065) verzoeken om de raadsbehandeling van dit voorstel eerder te agenderen op 26 juni 2025.

Na instemming van uw college met het voorstel tot vaststelling van de Verordening BIZ Centrum Bergen op Zoom 2026-2030 ondertekenen (het bestuur van) ondernemersvereniging Sterck en de wethouder Economie, namens het college, de bijgevoegde uitvoeringsovereenkomst (bijlage nr. 8.). Het collegebesluit, het BIZ-meerjarenplan met de begroting van Ondernemersvereniging Sterck, het Reglement Draagvlakmeting BIZ Centrum 2026-2030 en het bijbehorend raadsvoorstel tot vaststelling van de Verordening Bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026-2030 wordt daarna ter vaststelling aan de raad aangeboden. De raad neemt op 26 juni 2025 een besluit over de vaststelling van de verordening. Daarna wordt in het laatste kwartaal van 2025 in samenwerking met ondernemersvereniging Sterck de formele draagvlakmeting voorbereid en uitgevoerd. De uitkomst van de draagvlakmeting wordt notarieel bepaald en vastgelegd. Als de draagvlakmeting uitwijst dat de vereiste meerderheid voor invoering is, treedt de BIZ na bekendmaking van de uitslag in werking. Het geaccordeerde meerjarenplan zal dus met ingang van 2026 worden uitgevoerd, nadat de opbrengst van de BIZ-heffing in de vorm van een subsidie aan Sterck is uitgekeerd.

Bijlagen:

B22-019794 - 4.a. Informele draagvlakmeting_Sterck_Enquete_BIZ-kern winkelgebied

B22-019795 - 4.b. Informele draagvlakmeting Sterck_Enquete_BIZ-aanloopstraten

B22-019797 - 2. Begroting Sterck BIZ 2026-2030

B22-021065 - 9. Reglement draagvlakmeting 2026-2030

I22-080122 - 1. Verzoek Sterck Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Centrum Bergen op Zoom 2026-2030

RVB22-0054 - Raadsvoorstel Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Bergen op Zoom 2026 2030

Z22-000495 - 3. Meerjarenplan Sterck BIZ 2026-2030

Z22-000496 - 5. Gebiedsafbakening BIZ 2026-2030

Z22-000497 - 7. **Gbk-BIZ2325-2**

Z22-000503 - 4.c. Evaluatie_Enquete_BIZ_totaal Draagvlak BIZ

Z22-000505 - 8. Uitvoeringsovereenkomst 2026-2030